

Σχόλια στην ταινία : «Ακαδημία Πλάτωνος»

Φεβρουάριος 2015

Η ταινία του **Φίλιππου Τσίτου** *Ακαδημία Πλάτωνος* απέσπασε τη Λεοπάρδαλη Καλύτερης Ανδρικής Ερμηνείας για τον **Αντώνη Καφετζόπουλο**, το Βραβείο Οικουμενικότητας και το Βραβείο Νεότητας στο φεστιβάλ του Λοκάρνο.

- Πρόκειται για μια ταινία που την διατρέχει η ειρωνική ματιά με αρκετές δόσεις χιούμορ μιας μίζερης πραγματικότητας, που γεννά συναισθήματα θλίψης.
- Ήδη ο τίτλος «Ακαδημία Πλάτωνος» που αφορά την γνωστή υποβαθμισμένη τώρα γειτονιά της Αθήνας μας παραπέμπει στους λαμπρούς χρόνους του φιλοσοφικού ομίλου που ίδρυσε ο Πλάτωνας στην ομώνυμη περιοχή που για εννέα αιώνες ήκμασε και παρήκμασε.
- Το πάγωμα του χρόνου και η στατικότητα είναι ένα σταθερό σημείο στη ταινία: Κάθε μέρα επαναλαμβάνονται οι ίδιες κινήσεις. Στις τρεις γωνίες υπάρχουν παρόμοια μαγαζιά με ψιλικά. Τίποτα δεν κινείται, πέρα από την κίνηση της επανάληψης. Οι άνθρωποι, απλώς επιβιώνουν σε μια ασφυκτική θλιβερή ζωή.
- Αντιδρούν και αντιστέκονται σε οποιαδήποτε αλλαγή επιφέρει ο χρόνος και η ζωής. Σχολιάζουν υπεροπτικά την δυναμική των κινέζων εμπόρων που θέλουν να τους αγοράσουν. Αντιδρούν με παιδικό δυναμισμό στο καινούργιο στο ξένο, στην δημιουργία συμβόλων πολυπολιτισμικότητας. Το συμπαθητικό άκακο σκυλάκι φέρει το όνομα «πάτριος», όπως οι αντιαεροπορικοί πύραυλοι Πάτριος.
- Όμως ο Σταύρος ζει σε μια συνεχή σιωπηλή αγωνία. Δεν μπορεί να κοιμηθεί, πάσχει από αϋπνία. Ζει σε μια ασφυκτική σχέση και με την ανοϊκή μητέρα του, που την φροντίζει τρυφερά σαν μικρό παιδάκι. Συγχρόνως όμως δεν του επιτρέπει να ζήσει με την γυναίκα που επιθυμεί.
- Όμως ο χρόνος κινείται ανεξάρτητα από την διάψευση της πραγματικότητας του. Η εξέλιξη φέρνει και τον διαψευσμένο χρόνο του παρελθόντος: τις αλβανικές ρίζες του Σταύρου και τον αλβανό μετανάστη. Η ψυχική ταυτότητα του Σταύρου σείεται. Τίθεται το τραγικό ερώτημα: ποιος είμαι; Δεν ξέρω ποιος είμαι; Ο ξένος, ο αλβανός είναι ταυτοχρόνως και ο ίδιος, ο πιο οικείος. Μπορώ να σε έχω φίλο; Αντιδρά: Δεν θέλω να ξέρω τίποτα, ενώ ήδη ξέρει. Δεν σε θέλω σπίτι μου. Άλλο εσύ, άλλο εγώ... Η μητέρα προς το τέλος της ζωής της θυμάται, ανακαλεί το παρελθόν, την πραγματικότητα της. Μιλά την δική της προσωπική γλώσσα τα αλβανικά. Αναζητά ένα μέρος της χαμένης της ζωής, ίσως ένα χαμένο παιδί και αναφέρεται ένας χαμένος πατέρας. αναζητά μια την λειτουργία του πατέρα. Φέρνει την ιστορία μέσα από τον τυχαίο μετανάστη, ενδεχόμενο αδελφό, ο οποίος έχει την ίδια ιστορία. Και οι δυο μετανάστες, αγαπούν

την ίδια μουσική έχουν και οι δυο φωτογραφίες του παρελθόντος. Η μητέρα ξαναζωντανεύει στον μητρικό της ρόλο. Επίσης φροντίζεται και ως γυναίκα και αντιδρά στην απαγόρευση της ζωής της που επιβάλλει ο Σταύρος. Θέλει να ζήσει.

- Η απώλεια, ο θάνατος της μητέρας, και η διαδικασία της κηδείας αλλάζει το σκηνικό και τροποποιεί την σχέση. Ο Σταύρος αναζητά τον αδελφό, που δεν έχει σημασία αν είναι βιολογικός αδελφός του, οι φίλοι του έρχονται στη κηδεία και μας παρουσιάζουν την ιστορία και το περιεχόμενο των ονομάτων τους. Ο Σταύρος μπορεί πια να κοιμηθεί στο σπίτι του ξένου και οικείου μετανάστη. Η διεργασία του πένθους για την απώλεια επιτελείται μέσω της αναγνώρισης αυτού που χάνεται.

Φώτης Μπόμπος